C/2026/4118

28.7.2026.

KOMISIJAS ATZINUMS

(2026. gada 2. jūnijs),

par nepieciešamību un samērīgumu Francijai atjaunot robežkontroli pie savām iekšējām robežām saskaņā ar Regulas (ES) 2016/399 (Šengenas Robežu kodekss) 27.a panta 3. punktu

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)

(C/2026/4118)

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 2. punktu Savienība piedāvā saviem pilsoņiem brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu.

(2) Ievērojot 25. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (kodificēta redakcija) ([1]), dalībvalstis, saskaroties ar nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, izņēmuma kārtā un uz laiku var atjaunot robežkontroli pie visām tās iekšējām robežām vai to konkrētām daļām. Šāds pasākums būtu jāpiemēro vienīgi kā galējs līdzeklis un robežkontroles pagaidu atjaunošanas apjomam un ilgumam nevajadzētu pārsniegt to, kas ir absolūti nepieciešams, lai reaģētu uz konstatēto nopietno apdraudējumu.

(3) Šengenas Robežu kodeksa 25.a panta 4. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja dalībvalsts plāno atkārtoti ieviest robežkontroli pie iekšējām robežām, lai novērstu paredzamu nopietnu apdraudējumu, tai par plānoto robežkontroles atkārtotu ieviešanu ir jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm vēlākais četras nedēļas pirms plānotās robežkontroles atjaunošanas vai pēc iespējas drīz, ja apstākļi, kas pamato nepieciešamību atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kļūst zināmi dalībvalstij mazāk nekā četras nedēļas pirms plānotās atjaunošanas.

(4) Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 3. punkts nosaka, ka Komisijai pēc tam, kad tā ir saņēmusi paziņojumus, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās ilgāk nekā kopumā 12 mēnešus, pamatojoties uz tiem pašiem iemesliem, ir jāsniedz atzinums par šādas robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu.

(5) Iekšējās robežkontroles atjaunošanas un pagarināšanas regulējums tika būtiski pārskatīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1717, kas stājās spēkā 2024. gada 10. jūlijā ([2]). Līdz ar to visu Šengenas Robežu kodeksa III sadaļas II nodaļā paredzēto laikposmu sākums ir aprēķināts, sākot no šā datuma.

(6) Francijas iestādes 2024. gada 11. oktobra vēstulē paziņoja par robežkontroles atjaunošanu, pamatojoties uz Šengenas Robežu kodeksa 25.a pantu, pie Francijas iekšējām sauszemes, jūras un gaisa robežām no 2024. gada 1. novembra līdz 2025. gada 30. aprīlim.

(7) Francijas iestādes 2025. gada 3. aprīļa vēstulē paziņoja par šīs robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu uz vēl sešiem mēnešiem, proti, no 2025. gada 1. maija līdz 2025. gada 31. oktobrim. Francijas iestādes 2025. gada 6. oktobra vēstulē paziņoja par iekšējās robežkontroles atjaunošanas otro pagarinājumu vēl uz sešiem mēnešiem no 2025. gada 1. novembra līdz 2026. gada 30. aprīlim. Francijas iestādes 2026. gada 3. aprīļa vēstulē paziņoja par iekšējās robežkontroles atjaunošanas trešo pagarinājumu vēl uz sešiem mēnešiem no 2026. gada 1. maija līdz 2026. gada 31. oktobrim.

([1]) OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1717 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (OV L, 2024/1717, 20.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Francija 2025. gada 11. decembra vēstulē saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 33. panta 2. punktu iesniedza ziņojumu par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un pagarināšanu laikposmā no 2024. gada 1. novembra līdz 2025. gada 31. oktobrim.

(9) Francija tika iekļauta Komisijas strukturētajā dialogā par iekšējās robežkontroles atjaunošanu. Pēc Francijas paziņojuma saņemšanas par robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu šis strukturētais dialogs turpinājās apspriešanās procesa ietvaros, kas paredzēts Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 4. punktā.

(10) Pašreizējais stāvoklis pie iekšējām robežām tika aprakstīts 2025. gada 23. aprīļa ziņojumā par stāvokli Šengenas zonā ([3]), un tas tiek regulāri apspriests Šengenas padomē.

(11) Pēc tam, kad bija saņemti paziņojumi, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās kopumā 12 mēnešus, Komisijai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 3. punktu ir jāsniedz atzinums par šādas robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu. Šis pienākums izrietēja no 2025. gada 3. aprīlī saņemtā paziņojuma par robežkontroles pagarināšanu pie visām iekšējām sauszemes robežām.

(12) Pēc visu iepriekš minēto paziņojumu un ziņojuma izvērtēšanas, ko papildināja Francijas sniegtā informācija apspriešanās procesa laikā un citi oficiāli dokumenti, kas ir publiski pieejami, Komisija pieņem šādu atzinumu.

PAZIŅOJUMU UN ZIŅOJUMA IZVĒRTĒŠANA

I. FORMĀLAS PRASĪBAS

(13) Šengenas Robežu kodekss nosaka dalībvalstīm vairākas formālas prasības.

(14) ŠRK 25.a panta 4. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja dalībvalstī ir paredzams nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, dalībvalstīm par to jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm vēlākais četras nedēļas pirms plānotās robežkontroles atjaunošanas.

(15) Komisija norāda, ka paziņojumi par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un tās pagarināšanu tika iesniegti mazāk nekā četras nedēļas pirms to stāšanās spēkā. Komisija uzsver, ka no pienākuma savlaicīgi iesniegt paziņojumu var atbrīvot tikai tad, ja apstākļi, kas pamato nepieciešamību atjaunot iekšējo robežkontroli, dalībvalstij kļūst zināmi mazāk nekā četras nedēļas pirms plānotās atjaunošanas.

(16) Paziņojumi par iekšējās robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu tika sniegti, izmantojot veidni, kas šim nolūkam izveidota ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/315 ([4]).

(17) Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 2. punktā ir noteikts, ka situācijās, kad robežkontrole ir bijusi spēkā sešus mēnešus, dalībvalstīm visos turpmākajos paziņojumos ir jāsniedz riska novērtējums, norādot nopietnā apdraudējuma mērogu un paredzamo attīstību. Lai gan varētu būt grūti sniegt precīzu novērtējumu par nopietnā apdraudējuma mērogu un paredzamo ilgumu, kas pamato iekšējās robežkontroles atjaunošanu, un ņemot vērā, ka daļa informācijas nav iekļauta paziņojumos sabiedriskās drošības apsvērumu dēļ, Komisija norāda, ka paziņojumā sniegto informāciju vajadzētu labāk strukturēt riska novērtējuma ziņā atbilstoši Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 2. punktam, ņemot vērā nopietnā apdraudējuma attīstības tendences iepriekšējā iekšējās robežkontroles atjaunošanas periodā un izmantojot valsts līmenī, kā arī attiecīgo Savienības aģentūru sagatavotās riska analīzes.

([3]) COM(2025) 185 final.

([4]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/315 (2025. gada 14. februāris), ar ko nosaka veidni paziņojumam par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām (OV L, 2025/315, 17.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

(18) Komisija ņem vērā, ka paziņojumos nav iekļauta informācija, kas ir saistīta ar valsts interesēm un iekšējo drošību, kā arī ar notiekošo kriminālizmeklēšanu. Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 5. punkts ļauj dalībvalstīm neiekļaut informāciju, kas saistīta ar nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, pamatojoties uz sabiedrības drošības apsvērumiem, ņemot vērā notiekošo izmeklēšanu konfidencialitāti.

(19) Komisija atzīst, ka Francijas iestādes ir lūgušas, lai paziņojumos un ziņojumā sniegtā informācija saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 35. pantu paliktu pilnībā konfidenciāla.

(20) Ziņojums par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un tās pagarināšanu, kas sagatavots saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 33. panta 2. punktu un kuru Francijai bija jāiesniedz 2025. gada 1. novembrī (beidzoties 12 mēnešu periodam), tika iesniegts 2025. gada 11. decembrī.

(21) Ziņojums par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un pagarināšanu atbilst vienotajam formātam, kas noteikts Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2025/308 ([5]).

II. NEPIECIEŠAMĪBA UN SAMĒRĪGUMS

Francijas iestāžu nostāja

(22) Savos paziņojumos Francijas iestādes atsaucas uz pastāvošiem nopietniem draudiem sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai saistībā ar teroristu izraisītiem incidentiem un draudiem, ko rada smaga organizētā noziedzība.

(23) Saistībā ar drošības apsvērumiem Francijas iestādes norāda uz:

— džihādistu vardarbības risku, ko veicina Šengenas zonā jau pastāvošie noziedzīgie tīkli un pieaugošā Islāma valsts klātbūtne, *inter alia* Afganistānā, Lībijā un Rietumāfrikā;

— drošības situācijas pasliktināšanos Sīrijā, Tuvajos Austrumos un Afganistānā, kā arī Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, kas palielina risku, ka Eiropā un Francijā varētu ieceļot teroristu kaujinieki;

— augstu neatbilstīgās migrācijas līmeni, kas rada radikalizētu personu iefiltrēšanās risku;

— valsts atbalstīta terorisma atjaunošanos, ko īsteno naidīgi ārvalstu spēki, bieži vien izmantojot ārvalstu starpniekus, kuri ietilpst ļoti mobilajos transnacionālajos tīklos, kuri darbojas Šengenas zonā;

— visaugstākā apdraudējuma līmeņa atjaunošanu saskaņā ar "Vigipirate" sistēmu 2025. gada vasaras un rudens periodā, īpašu uzmanību pievēršot reliģisko un izglītības iestāžu, svētku un reliģisko pasākumu, kā arī sabiedriskā transporta un publisko ēku drošībai.

(24) Papildus bažām par drošību Francijas iestādes norāda uz nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai, ko rada situācijas pasliktināšanās valsts ziemeļos, kur neatbilstīgie migranti pulcējas arvien lielākā skaitā, lai šķērsotu Lamanšu mazās laiviņās. Migranti, kas dažādos veidos vēlas sasniegt Apvienoto Karalisti, šķērso visas Francijas iekšējās robežas (galvenokārt Francijas-Itālijas, Francijas-Šveices, Francijas-Vācijas un Francijas-Beļģijas robežas). Lai gan šīs pēdējās trīs pierobežas teritorijas saasina neatļautas kustības problēmu Šengenas zonā, tās ir arī galvenie koridori jūras aprīkojuma piegādei, ko izmanto Lamanša šķērsošanai, un cilvēku tirdzniecībai.

([5]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/308 (2025. gada 14. februāris), ar ko nosaka vienotu formātu ziņojumam par robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399 33. pantu (OV L, 2025/308, 17.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/308/oj).

(25) Francijas iestādes apgalvo, ka neatbilstīgo migrantu skaits, kas pārtverti pie iekšējām robežām kopš iekšējās robežkontroles atjaunošanas, kā arī lielais cilvēku kontrabandistu skaits pamato robežkontroles pagarināšanu. Laikposmā no 2024. gada 1. novembra līdz 2025. gada 31. oktobrim pie iekšējām robežām tika aizturēti 36 053 neatbilstīgie migranti. Tajā pašā laikposmā pie iekšējām sauszemes robežām tika atpakaļuzņemti 20 487 neatbilstīgie migranti. Turklāt laikposmā no 2025. gada janvāra līdz jūnijam pie iekšējām robežām tika arestēti vairāk nekā 600 kontrabandistu.

Komisijas apsvērumi

(26) Francijas iestādes ir sniegušas informāciju par konstatētā nopietnā apdraudējuma iekšējai drošībai un sabiedriskajai kārtībai dažādiem aspektiem, kā arī argumentus, lai pamatotu atjaunotās robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu.

(27) Paziņojumos un ziņojumā nav norādīti konkrēti iemesli ne iekšējās robežkontroles atjaunošanai un pagarināšanai, ne ģeogrāfiskā un laika tvēruma izvēlei. Nav paskaidrots, kāpēc sešu mēnešu termiņš, nevis īsāks periods, šķiet vispiemērotākais. Neraugoties uz nesistemātisko un uz risku balstīto pieeju, nav sniegts skaidrojums tam, kādēļ robežkontrole ir atjaunota pie visām iekšējām sauszemes robežām bez jebkādas atšķirības, kas netieši norāda uz to, ka nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai pie visām iekšējām robežām ir vienāds.

(28) Lai gan sarežģītā drošības situācija pasaulē var radīt nopietnas bažas par dalībvalstu valsts drošību, paziņojumos varētu sniegt papildu informāciju, paskaidrojot, kā globālā drošības vide konkrēti ietekmē Franciju un kā iekšējās robežkontroles instruments var kalpot, lai novērstu šo nopietno apdraudējumu.

(29) Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var palīdzēt aizturēt gan cilvēku kontrabandistus, gan teroristus. Francijas iestādes šajā sakarā ir paudušas pamatotas bažas, par ko *inter alia* liecina spēkā esošais augstais terorisma draudu līmenis un teroristu klātbūtne Šengenas zonā, ko apliecina aresti, kas 2024. gada maijā, jūlijā un oktobrī veikti Francijā, Beļģijā, Austrijā un Vācijā. Francijas iestādes ir arī sniegušas informāciju par to cilvēku kontrabandistu skaitu, kuri aizturēti, atjaunojot iekšējo robežkontroli.

(30) Francijas iestādes nav sniegušas sīkāku informāciju par to, kā iekšējās robežkontroles atjaunošana ir novērsusi terorisma draudus vai kā iekšējās robežkontroles atjaunošanu papildina citi sadarbības veidi drošības jomā, piemēram, mērķorientēta kriminālizmeklēšana vai policijas kontrole, kuras mērķis ir likvidēt cilvēku kontrabandistu vai teroristu tīklus.

(31) Komisija ņem vērā Francijas Valsts padomes 2025. gada 7. marta spriedumu, kurā Valsts padome ir lēmusi, ka iekšējās robežkontroles pirmā atjaunošana bija nepieciešama un samērīga, lai novērstu nopietnos terorisma un organizētās noziedzības draudus ([6]).

(32) Komisija atzīst, ka Francija saskaras ar sarežģītu valsts migrācijas situāciju, īpaši valsts ziemeļos. Francijā arvien vairāk palielinās neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits pie ārējās robežas ar Apvienoto Karalisti, kas ir ietekmējis tās patvēruma un uzņemšanas sistēmu un sekmē migrācijas kustību ES virzienā. Tomēr paziņojumos nav sniegts pietiekams skaidrojums par to, kāpēc iekšējās robežkontroles atjaunošana ir vispiemērotākais veids migrācijas problēmu risināšanai, kas saistītas ar neatbilstīgu Lamanša jūras šauruma šķērsošanu nelielās laiviņās, pretstatā, piemēram, pārbaudēm pierobežas zonās vai citviet Francijas teritorijā.

(33) Komisija norāda, ka trešo valstu valstspiederīgo neatļauta kustība var būt par pamatu iekšējās robežkontroles atjaunošanai, ja šāda neatļauta kustība rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Šajā sakarā pārskatītā Šengenas Robežu kodeksa 25. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir īpaši minēta situācija, kad pēkšņi notiekoša plaša mēroga neatļauta trešo valstu valstspiederīgo kustība starp dalībvalstīm rada ievērojamu spiedienu uz labi sagatavotu kompetento iestāžu kopējiem resursiem un spējām un kas, visticamāk, varētu apdraudēt telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību.

([6]) Valsts padome, Lēmums Nr. 499702, 2025. gada 7. marts, ECLI:FR:CECHR:2025:499702.20250307.

(34) Turklāt jaunākie dati liecina, ka migrācijas situācija Savienībā ir uzlabojusies. Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ir novērojusi strauju neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaita samazināšanos 2024. gadā, arī samazinājumu par 59 % Vidusjūras centrālajā maršrutā, kas joprojām ir viens no galvenajiem ieceļošanas ceļiem, pa kuru notiek neatļauta pārvietošanās uz Franciju. Saskaņā ar ES integrēto situācijas apzināšanos un analīzi 2025. gadā neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits samazinājās par ceturtdaļu salīdzinājumā ar 2024. gadu (180 429 gadījumi 2025. gadā, salīdzinot ar 240 199 gadījumiem 2024. gadā). Turklāt saskaņā ar *Eurostat* datiem 2024. gadā Francijā pirmreizējo patvēruma pieteikumu skaits samazinājās par 10 %, un 2025. gadā ikmēneša plūsmas bija salīdzinoši stabilas un nedaudz zemākas. Šis samazinājums atspoguļo plašāku tendenci, pateicoties pastiprinātiem kolektīviem centieniem aizsargāt ES ārējās robežas, un to nevar saistīt tikai ar to, ka Francija ir atjaunojusi iekšējo robežkontroli.

(35) Komisija uzsver, ka robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām nemaina Francijas pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem ES tiesību aktu noteikumiem patvēruma un atgriešanas jomā. Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var palīdzēt atklāt neatbilstīgu robežšķērsošanu dalībvalsts teritorijā, atvieglot ātru atpakaļuzņemšanu pie iekšējām robežām un nodrošināt, ka tiek ātri atklāta starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju neatļauta kustība, kas ļautu pareizi piemērot Dublinas regulas noteikumus ([7]) par atbildības sadalījumu patvēruma pieteikuma izskatīšanā, kā arī Atgriešanas direktīvas noteikumus ([8]).

III. ALTERNATĪVI PASĀKUMI

Francijas iestāžu nostāja

(36) Francijas iestādes ir izveidojušas īpašu iniciatīvu "Force Frontières", kuras uzdevums ir uzlabot sinerģiju starp dažādām tās sastāvā esošajām iestādēm, tai skaitā policiju, žandarmēriju, muitu un militāro personālu, vienlaikus nodrošinot to elastīgu izvietošanu.

(37) Francijas iestādes ziņo, ka tās uztur ciešu divpusēju policijas sadarbību ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm visās pierobežas teritorijās. Sadarbība ietver regulāru apmaiņu ar operatīvo informāciju un robežpārbaužu īstenošanas koordinēšanu ar policijas un muitas sadarbības centru starpniecību. Francijas iestādes arī veicina divpusēju vai trīspusēju patruļu un kopīgu vienību izveidi ar visām kaimiņvalstīm Šengenas zonā. Tomēr šos centienus apgrūtina kaimiņvalstu nelielā ieinteresētība vai cilvēkresursu trūkums.

(38) Francija ir noslēgusi policijas sadarbības nolīgumus ar visām kaimiņos esošajām Šengenas valstīm, kas *inter alia* paredz policijas un muitas sadarbības centru izveidi, informācijas apmaiņu, kopīgu riska analīžu veikšanu un kopīgu patruļu organizēšanu. Francija darbojas desmit policijas un muitas sadarbības centros. Turklāt Francijai ir vairāki līgumi pastiprinātai divpusējai sadarbībai ar kaimiņos esošajām Šengenas valstīm, kas paredz ciešāku sadarbību starp tiesībaizsardzības iestādēm. Francija sadarbojas ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, piedaloties pastāvīgajās jauktajās vienībās un izveidojot operatīvās izlūkošanas vienību pie Itālijas un Francijas robežas, kas vēl vairāk atvieglo informācijas apmaiņu.

(39) Francijā ir izveidots imigrācijas sadarbības koordinatoru tīkls, kas piesaistīts tās vēstniecībām un atrodas dažās dalībvalstu lidostās, lai konsultētu aviosabiedrības par atteikumu uzņemt reisā pasažierus, kuriem nav atbilstošu ceļošanas dokumentu. No 2025. gada janvāra līdz septembrim imigrācijas sadarbības koordinatori novērsa 663 personu iekāpšanu lidmašīnā Šengenas zonas iekšējos reisos, un aptuveni 89 % no šīm personām bija viltoti dokumenti.

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 180, 29.6.2013., 31. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

(40) 2025. gada 6. augustā stājās spēkā Francijas un Apvienotās Karalistes izmēģinājuma nolīgums, kura mērķis ir novērst bīstamus Lamanša un Ziemeļjūras šķērsošanas gadījumus un kurš būs spēkā līdz 2026. gada 11. jūnijam. 2026. gada 31. martā šis nolīgums tika pagarināts vēl uz diviem mēnešiem, un to papildināja 2026. gada 23. aprīlī noslēgtais trīs gadu divpusējais nolīgums, kas paredz ciešāku operatīvo sadarbību ar Apvienoto Karalisti jūras robežu kontroles jomā. Šis izmēģinājuma nolīgums paredz atpakaļuzņemšanas mehānismu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri neatbilstīgi ieceļojuši Apvienotajā Karalistē ar laivām, pamatojoties uz principu "viens pret vienu". Apmaiņā pret vienu Francijā atpakaļuzņemtu personu Apvienotā Karaliste ļauj vienai personai ieceļot parastā kārtībā. Paredzams, ka šim nolīgumam būs atturoša ietekme uz neatbilstīgiem migrantiem, kuri vēlēsies šķērsot Lamanša šaurumu.

(41) Francijas iestādes apgalvo, ka turpmākai policijas pārbaužu pastiprināšanai pierobežas teritorijās, kas paredzētas kā alternatīvs pasākums saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu, ir vajadzīgi grozījumi valsts tiesību aktos, lai pilnībā izmantotu iespējas, ko dalībvalstīm piedāvā Šengenas Robežu kodeksa 23. pants. Attiecīgie pasākumi pašlaik tiek apspriesti, un tie drīzumā būtu jāiesniedz Francijas parlamentam.

(42) Francijas iestādes ziņo par tehnoloģisko līdzekļu izmantošanu pie iekšējām robežām, piemēram, dronu izmantošanu attālākos robežšķērsošanas punktos, modulāro transportlīdzekļu izmantošanu dokumentu viltošanas atklāšanai un meklēto personu identificēšanai, kā arī automātiskās numura zīmes atpazīšanas sistēmas izmantošanu.

(43) Francija ir noslēgusi atpakaļuzņemšanas nolīgumus ar visām Šengenas kaimiņvalstīm un cieši sadarbojas pie iekšējām robežām un Francijas teritorijā aizturēto neatbilstīgo migrantu atpakaļuzņemšanas jomā. Francijas iestādes apgalvo, ka saskaņā ar divpusējiem atpakaļuzņemšanas nolīgumiem ir vieglāk atgriezt personas, kas neatbilstīgi šķērso iekšējo robežu, nekā valsts teritorijā aizturētos neatbilstīgos migrantus. Francijas iestādes ir spērušas pirmos soļus, lai vienotos par praktiskiem pasākumiem pārsūtīšanas procedūras piemērošanai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu. Ir izveidoti kontakti ar kaimiņos esošajām Šengenas valstīm, taču sarunas tehniskā līmenī, visticamāk, prasīs zināmu laiku, tāpat kā nepieciešamā valsts noteikumu un procedūru pielāgošana.

(44) Francijas iestādes apgalvo, ka, gaidot Migrācijas un patvēruma pakta piemērošanas sākumu 2026. gada 23. jūnijā un citu sistēmu, piemēram, IIS un *ETIAS*, pilnīgu ieviešanu ārējo robežu pārvaldības stiprināšanai, ņemot vērā to, ka nav jaunu valsts tiesību aktu, kuri paplašinātu policijas pilnvaras pierobežas teritorijās, un nav vienošanās par praktiskiem pasākumiem pārsūtīšanas procedūras piemērošanai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu, alternatīvi pasākumi nevar aizstāt iekšējās robežkontroles atjaunošanu.

Komisijas apsvērumi

(45) Komisija ņem vērā, ka Francija aktīvi piemēro alternatīvus pasākumus, kas papildina iekšējās robežkontroles atjaunošanu un ierobežo tās ietekmi.

(46) Pamatojoties uz Francijas iestāžu pieprasījumu un pēc grozījumiem kopīgās operācijas īpašajā darbības plānā, 2025. gada novembrī Francijas ziemeļos informācijas iegūšanas nolūkā tika sākta izjautāšana. Tā ietver izjautāšanas speciālistu izvietošanu robežšķērsošanas punktos un iespējamu atkrastes patruļkuģu un piekrastes patruļkuģu izvietošanu, lai atklātu ar migrantiem saistītus incidentus un ziņotu par tiem, kā arī lai atbalstītu meklēšanas un glābšanas operācijas attiecīgo jūras glābšanas koordinācijas centru vadībā.

(47) Komisija atzīst, ka tiek īstenotas iniciatīvas, lai stiprinātu divpusējās policijas sadarbības formas ar visām kaimiņvalstīm Šengenas zonā, tai skaitā izveidojot pastāvīgas jauktās vienības un pārskatot policijas sadarbības nolīgumus.

(48) Francija ir noslēgusi atpakaļuzņemšanas nolīgumus ar visām tās kaimiņos esošajām dalībvalstīm. Lai gan nav pieejama pietiekama informācija, kas ļautu visaptveroši novērtēt šo nolīgumu efektivitāti praksē, Komisija norāda uz lielo atpakaļuzņemšanas gadījumu skaitu, par ko ziņojušas Francijas iestādes. Komisija arī atzīmē, ka Francija rīkojas atbilstoši attiecīgajiem ES tiesību aktu noteikumiem un saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru par Šengenas Robežu kodeksa un Atgriešanas direktīvas ([9]) piemērošanu pie iekšējām robežām, ja robežkontrole ir atjaunota.

([9]) Tiesas 2023. gada 21. septembra spriedums lietā *Association Avocats pour la défense des droits des étrangers (ADDE)* un citi/*Ministre de l'Intérieur*, Lieta C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689.

(49) Komisija atzinīgi vērtē nesenās iniciatīvas nolūkā vienoties par praktiskiem risinājumiem pārsūtīšanas procedūras piemērošanai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu.

(50) Komisija norāda, ka pat tad, ja iekšējā robežkontrole netiek atjaunota, Francijas iestādes var turpināt īstenot publiskās pilnvaras, tai skaitā tās, kuru mērķis ir samazināt neatbilstīgo migrāciju iekšējo robežu teritorijās. Šajā sakarā Komisija norāda, ka alternatīvu pasākumu izmantošanas ierobežojumi, īpaši saistībā ar policijas pārbaudēm pierobežas apgabalos, ir noteikti valsts tiesību aktos.

(51) Komisija uzsver, ka gadījumā, ja Francija nolemtu aizstāt iekšējo robežkontroli ar policijas pārbaudēm, Šengenas Robežu kodeksa 25. pants ļaus Francijas iestādēm nekavējoties atjaunot iekšējo robežkontroli, lai novērstu nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai, ja tāds negaidīti rastos neparedzamu notikumu dēļ.

IV. IETEKMES MAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Francijas iestāžu nostāja

(52) Francijas iestādes ziņo, ka iekšējās robežkontroles atjaunošanai ir bijusi niecīga ietekme uz personu brīvu pārvietošanos, radot tikai ļoti ierobežotu ietekmi uz pārrobežu mobilitāti, savukārt pierobežas iedzīvotāji nav ziņojuši par īpašām problēmām.

(53) Pārbaudes netiek veiktas sistemātiski, bet gan balstoties uz riska novērtējumu, pat tad, ja tiesībaizsardzības iestāžu amatpersonas pastāvīgi atrodas atsevišķos apstiprinātos robežšķērsošanas punktos. Pārbaudes galvenokārt tiek veiktas izlases veidā, lai nodrošinātu netraucētu satiksmes plūsmu, vienlaikus saglabājot drošību.

(54) Pārbaužu intensitāti un biežumu pielāgo robežas veidam (gaisa, jūras vai sauszemes robeža), pamatojoties uz regulāri atjauninātu riska novērtējumu, ko saskaņā ar *CIRAM 2.0* metodiku veic kompetentās vietējās iestādes.

(55) Francijas iestādes ziņo, ka traucējumu mazināšanai tās veic šādas darbības:

— pielāgo robežpārbaudes satiksmes intensitātei un apstākļiem;

— koordinē darbības ar transporta infrastruktūras pārvaldītājiem saistībā ar operatīviem pasākumiem (piemēram, joslu atvēršanu, satiksmes novirzīšanu vai pārbaužu vietu pārcelšanu);

— sadarbojas ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, lai veiktu pārbaudes pirms robežas šķērsošanas (piemēram, kopīgajos centros vai kopīgo patruļu ietvaros);

— nodrošina, ka robežsardzes darbinieki ir apmācīti veikt ātras jeb laikā ziņā ierobežotas pārbaudes, īpaši sabiedriskajā transportā.

(56) Francijas iestādes uzsver, ka mērķis ir veikt selektīvu skrīningu, kas atšķiras no sistemātiskajām pārbaudēm pie Šengenas zonas ārējām robežām, un novērst jebkādus sabiedriskās kārtības traucējumus vai satiksmes sastrēgumus pierobežas teritorijās.

Komisijas apsvērumi

(57) Francijas iestāžu iesniegtie paziņojumi apliecina apņemšanos nodrošināt, ka iekšējās robežkontroles ietekme joprojām ir ierobežota, kā noteikts Šengenas Robežu kodeksa 26. panta 3. punktā.

(58) Komisija norāda, ka robežkontrole notiek mērķorientēti un uz risku balstītā veidā, lai ierobežotu ietekmi uz pārrobežu ceļošanu un personu brīvu kustību. Šādi pasākumi palīdz mazināt robežkontroles ietekmi.

(59) Pēdējo desmit gadu laikā Francija Komisijas vadībā un ciešā sadarbībā ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm ir veikusi pasākumus, lai nodrošinātu netraucētu satiksmes plūsmu pāri iekšējām robežām vietās, kurās ir atjaunota robežkontrole. Tas ir ļāvis pilnībā atjaunot visu robežšķērsošanas punktu darbību pie Francijas un Spānijas robežas.

(60) Komisija ir saņēmusi tikai dažas sūdzības par pārrobežu satiksmes traucējumiem, kas radušies saistībā ar iekšējās robežkontroles atjaunošanu.

V. IETEIKUMI

(61) Tas, cik labi funkcionē Šengenas zona, ir atkarīgs no tā, cik pilnīgi un efektīvi tiek piemērots migrācijas un patvēruma *acquis*. Migrācijas un patvēruma pakta piemērošanas sākums 2026. gada 23. jūnijā būs svarīgs virzītājspēks, lai risinātu ar trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību vai ar neatbilstīgu migrāciju saistītās migrācijas un drošības problēmas, proti, problēmas, ko Francija izvirzījusi kā pamatojumu iekšējās robežkontroles atjaunošanai.

(62) Drošības apsvērumi ir galvenais Francijas izvirzītais iemesls, kas pamato iekšējās robežkontroles atjaunošanu. ES tiesību aktos jau ir paredzēts plašs instrumentu klāsts, lai palīdzētu Francijas iestādēm risināt šīs problēmas. Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto esošie mehānismi, lai stiprinātu drošību un sadarbību tiesībaizsardzības jomā. Tie ietver Prīme II regulu, jauno Šengenas Informācijas sistēmu un iepriekšējas pasažieru informācijas un pasažieru vārdu reģistra jaunos tiesību aktus ([10]). IIS un *ETIAS* darbības sākšana vēl vairāk aizsargās ārējās robežas ([11]).

(63) Komisija norāda, ka saskaņā ar Skrīninga regulu ([12]), kas ir daļa no Migrācijas un patvēruma pakta, visu attiecīgo datubāzu drošības pārbaudes tiks veiktas skrīninga ietvaros gan pie ārējām robežām, gan valsts teritorijā.

(64) Francijas iestādēm būtu vēl vairāk jāattīsta sadarbība un informācijas apmaiņa ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, attiecīgā gadījumā arī pārskatot spēkā esošos divpusējos atpakaļuzņemšanas nolīgumus vai vienošanās, un/vai vienojoties par praktiskiem pasākumiem saistībā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantā paredzētās pārsūtīšanas procedūras piemērošanu, kā arī pilnveidojot divpusējos policijas sadarbības nolīgumus ar kaimiņvalstīm.

(65) Komisija uzsver, ka alternatīvi pasākumi, piemēram, tehnoloģiski risinājumi un policijas pārbaudes pierobežas zonā, var būt efektīvāks un lietderīgāks līdzeklis augsta drošības līmeņa un migrācijas kontroles nodrošināšanai bez nepieciešamības atjaunot iekšējo robežkontroli. Šajā sakarā tā norāda, ka jau tagad robežpārbaudes notiek nesistemātiski un balstoties uz riska novērtējumu.

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/982 (2024. gada 13. marts) par datu automatizētu meklēšanu un apmaiņu policijas sadarbībai un ar ko groza Padomes Lēmumus 2008/615/TI un 2008/616/TI un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2019/817 un (ES) 2019/818 (Prīme II regula) (OV L, 2024/982, 5.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1862 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un ar ko groza un atceļ Padomes Lēmumu 2007/533/TI un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1986/2006 un Komisijas Lēmumu 2010/261/ES (OV L 312, 7.12.2018., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/13 (2024. gada 19. decembris) par iepriekšējas pasažieru informācijas vākšanu un nosūtīšanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem un ar ko groza Regulu (ES) 2019/818 (OV L, 2025/13, 8.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/681 (2016. gada 27. aprīlis) par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem (OV L 119, 4.5.2016., 132. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Labojums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/2011 (OV L 327, 9.12.2017., 20. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1240 (2018. gada 12. septembris), ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS) un groza Regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226 (OV L 236, 19.9.2018., 1. lpp, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1356 (2024. gada 14. maijs), ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām un groza Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/817 (OV L, 2024/1356, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(66) Francijas iestādēm ir jāpievērš īpaša uzmanība pārrobežu reģioniem, kurus skar iekšējās robežkontroles atjaunošana, un jānoskaidro, cik lielā mērā varētu ierosināt tehnoloģiskus vai īpaši pielāgotus risinājumus katram pierobežas reģionam vai būtisku ceļotāju kategorijai, lai vēl vairāk uzlabotu pārrobežu ceļošanas netraucētu norisi.

(67) Komisija iesaka Francijas iestādēm novērst visus juridiskos vai operatīvos šķēršļus, kas traucē efektīvi izmantot alternatīvus pasākumus pie tās iekšējām robežām migrācijas pārvaldības nolūkos.

(68) Francijas iestādēm būtu jāstrādā pie tā, lai pakāpeniski atceltu iekšējo robežkontroli, pamatojoties uz īpaši pielāgotu pieeju katram iekšējās robežas posmam un katram apdraudējumam, un pilnībā jāizmanto pieejamie alternatīvie pasākumi, kas noteikti Komisijas Ieteikumā (ES) 2024/268 ([13]), kā arī iespējas saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu. Šiem pasākumiem būtu jāpastiprina un jāpapildina esošie pasākumi. Francijai būtu arī jāsagatavo laika grafiks vajadzīgo valsts tiesību aktu pieņemšanai, kas ļautu izmantot alternatīvus pasākumus.

(69) Komisija uzskata, ka sekmīga sadarbība ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, kā arī alternatīvu pasākumu piemērošana nodrošina stabilu pamatu, balstoties uz kura Francija var strādāt, lai pakāpeniski atceltu iekšējo robežkontroli, neapdraudot savu drošību vai migrācijas kontroli. Lai sasniegtu šo mērķi, tā uzturēs ciešus kontaktus ar visām attiecīgajām dalībvalstīm.

Briselē, 2026. gada 2. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Magnus BRUNNER

([13]) Komisijas Ieteikums (ES) 2024/268 (2023. gada 23. novembris) par dalībvalstu sadarbību attiecībā uz nopietnu iekšējās drošības un sabiedriskās kārtības apdraudējumu teritorijā bez iekšējās robežkontroles (OV L, 2024/268, 17.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).